

Röyttän sataman jätehuoltosuunnitelma

Sisällysluettelo

1.	Johdanto	3
2.	Lainsäädäntö	3
2.1	Jätehuollon säädökset yleisellä tasolla	4
2.2	Alusten ja sataman jätehuollon säädökset	4
2.3	Kansainvälinen ruokajäte	4
3.	Satama-alueen kuvaus	4
3.1	Sataman toimijat	5
3.2	Sataman liikennemäärät, lastinkäsittely ja kuljetukset	6
4.	Röyttän sataman jätehuoltosuunnitelma	8
4.1	Jätteiden keräyspisteet ja jätteasiat	9
4.2	Alusjätteet	12
4.2.1	Jäteöljy	12
4.2.2	Pilssivedet	12
4.2.3	Ruokajäte	12
4.2.4	Muut jätteet	13
4.2.5	Lastijäte	13
4.2.6	Lastijäämät	13
4.2.7	Ruumien pesuvedet	13
4.3	Jätejakeet, joille Röyttän satamassa ei ole omaa vastaanottojärjestelmää	14
4.3	Röyttän sataman oman toiminnan jätteet	14
5.	Maksujärjestelmä	14
6.	Jätehuollon kehittäminen	15
7.	Kuvaus jätteiden toimittamisesta eteenpäin	15
8.	Raportointi	16
9.	Yhteystiedot	16
Liite 1. Jätteidenkeräyspisteet		17

1. Johdanto

Merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) 9 luvun 3 §:n mukaan sataman pitäjän on laadittava jätehuoltosuunnitelma aluksista peräisin olevien jätteiden jätehuollon järjestämiseksi. Tämän lisäksi satamien jätehuollon järjestämisestä ohjaa satamien toimintaa koskeva lainsäädäntö, yleiset ympäristönsuojelua ja jätehuoltoa koskevat säädökset sekä Outokumpu Stainless Oy:n jätehuoltoa koskevat ohjeet. Tässä jätehuoltosuunnitelmassa käsitellään Röyttän satamassa käyvien alusten jätteiden vastaanotto sekä Röyttän sataman omasta toiminnasta aiheutuvien jätteiden vastaanotto ja jätteiden käsittelyn järjestelyt.

Sataman jätehuoltosuunnitelmassa esitettyjen toimien on otettava huomioon sataman koko ja luonne sekä satamaa käyttävät alustyytit. Sataman jätehuoltosuunnitelman on katettava kaikentyyppiset kyseisessä satamassa tavallisesti käyvistä aluksista peräisin olevat jätteet. Satamassa on oltava laitteet, jotka ovat riittävät vastaanottamaan satamaa käyttäviltä aluksilta tulevat öljypitoiset jätteet ja seokset. Jätehuollon toteuttamiseksi tarpeellisia toimia on seurattava, havaitut puutteet korjattava viivytyksettä ja jätehuollon toimia on kehitettävä jatkuvasti.

Merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) mukaisesti jätehuoltosuunnitelma on ollut nähtävillä Röyttän satamakonttorilla 14.8.-13.9.2018 ja siitä on tiedotettu sataman käyttäjille sekä Tornion kaupungin ympäristötoimelle.

Sataman jätehuoltosuunnitelman hyväksyy ELY-keskus. Jatkossa sataman jätehuoltosuunnitelma on tarkastettava, jos satamaan jätettävien jätteiden laatu, määrä tai jätehuolto muuttuu merkittävästi. Jos jätehuoltosuunnitelmaa ei ole tarpeen tarkistaa kolmen vuoden kuluessa sen hyväksymisestä, sataman pitäjän on lähetettävä asianomaiselle valvontaviranomaiselle ilmoitus, että jätehuoltosuunnitelma on edelleen voimassa.

2. Lainsäädäntö

Lainsäädännön ensisijaisena periaatteena on syntyvän jätteen määrän ja haitallisuuden vähentäminen. Jos jätettä kuitenkin syntyy, jäte on ensisijaisesti valmistettava uudelleenkäyttöä varten tai toissijaisesti kierrätettävä. Jos kierrätys ei ole mahdollista, jäte on hyödynnettävä muilla tavoin, mukaan lukien hyödyntäminen energiana. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista, jäte on loppukäsiteltävä.

Alusjätehuollon periaatteena on jätteen toimitus maihin jatkokäsittelyä varten. Aluksella on velvollisuus ilmoittaa ennen satamaan saapumistaan alusjätteiden ja lastijätteiden jättämisestä ja nämä jätteet on jätettävä ennen satamasta lähtemistä. Alusjätteistä tulee periä maksu riippumatta siitä jättääkö alus jätteitä satamaan vai ei. Liikenteen turvallisuusvirasto Trafli, voi kuitenkin myöntää jätteiden jättopakosta poikkeuslupan, mikäli alus on säännöllisessä liikenteessä ja sillä on

sopimus pätevän jätehuoltoyhtiön tai sataman kanssa. Satamien jätehuollon järjestämistä ohjaavat seuraavat lait ja asetukset.

2.1 Jätehuollon säädökset yleisellä tasolla

Jätelaki (646/2011)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (170/2012)

Ympäristönsuojelulaki (86/2000)

Ympäristönsuojeluasetus (169/2000)

Perämeren jätelautakunnan jätehuoltomääräykset (1.4.2016)

2.2 Alusten ja sataman jätehuollon säädökset

Merenkulun ympäristönsuojelulaki (1672/2009)

Valtioneuvoston asetus merenkulun ympäristönsuojelusta (76/2010)

2.3 Kansainvälinen ruokajäte

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1069/2009 muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveyssäännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta (sivutuoteasetus).

Maa- ja metsätalousministeriön asetus eräitä eläimistä saatavia sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita käsittelevien toimijoiden valvonnasta ja eräiden sivutuotteiden käytöstä (1193/2011).

Kansainvälinen ruokajäte on tautiriskin perusteella luokiteltu kuuluvaksi vaarallisimpaan jäteluokkaan 1, joka on siksi kerättävä ja kuljetettava täysin erillään muista jätteistä hävitettäväksi.

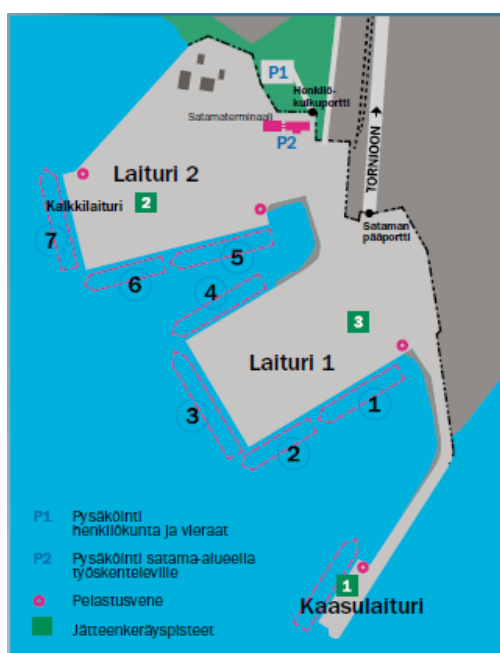
3. Satama-alueen kuvaus

Röyttän satama sijaitsee Tornionjoen suulla Röyttässä, joka on uloin osa Tornionjoen suistoa. Etäisyys Tornion ja Haaparannan keskustajamiin on noin 14 km. Satama-alueen

(kiinteistötunnus 851-420-56-88) omistaa Tornion kaupunki, joka on vuokrannut satama-alueen 10.1.2011 tehdyllä sopimuksella Outokumpu Stainless Oy:lle. Vuokra-aikana on 50 vuotta ja vuokrasopimus käsittää maa- ja vesialueita. Satamanpitäjänä toimii Outokumpu Stainless Oy.

Satama on integroitu osa Outokummun teollisuusalueetta. Satama-alueen kokonaispinta-ala on 178 ha, josta asfaltoitua kenttäaluetta noin 20 ha. Satama-alue on kokonaisuudessaan ns. tekobiotooppia (täyttömaata tai satamakenttiä) eikä siellä esiinny alkuperäistä kasvillisuutta. Satamaan johtava väylä on 9 metrin syvyinen, 120 m leveä ja pituudeltaan 27,5 km.

Sataman alueella ei ole varsinaisia jatkuvan varastoinnin mahdollistavia raaka-aineiden varastokenttiä. Satamassa on kuitenkin kuumanauhoille välivarastoalue sekä ns. IMO-kentät argonin ja fluorivetyhapon välivarastoisiksi ennen niiden toimittamista prosessipaikoille. Lisäksi käytössä on kaksi varastohallia (150 m² ja 510 m²), joita käytetään koneiden ja nostoapuvälineiden suojana sekä varastoterminaalina. Satamassa on kolme laituria, joista yksi toimii kaasulaiturina. Kaasulaituri on Manga Oy:n hallinnoima. Kaikki muut laituritoiminnot ovat Outokumpu Stainless Oy:n hallinnoimia. Laivapaikkoja on yhteensä 8 kpl. Kuvassa 1 on esitetty sataman toimintojen sijoittuminen satama-alueella.

Kuva 1. Satama-alueen toiminnot

3.1 Sataman toimijat

Satamanpitäjänä toimii Outokumpu Stainless Oy, joka ylläpitää ja kehittää sataman infrastruktuuria satamatoimintoja varten. Lisäksi Outokumpu Stainless Oy ohjaa yleisesti satamatoimintoja ja tekee tuotteisiin liittyviä tarkastuksia.

Satama-alueella toimii Outokumpu Stainless Oy:n lisäksi useita muita yrityksiä. Keskeisimpänä näistä satamatoimintoihin liittyy sataman operaattorina toimiva Outokumpu Shipping Oy, jonka toimialaan kuuluu ahtaus ja laivanselvitys. Outokumpu Shipping Oy kuuluu Outokumpu-konsernin Tornion tehtaiden liiketoimintayksikköön. Outokumpu Chrome Oy tekee satama-alueella tuotteisiin liittyviä tarkastuksia.

Satama-alueella työskentelee vakituisesti sekä Outokumpu-konserniin kuuluvien yhtiöiden, että muiden yhtiöiden henkilöstöä. Satama-alueella toimivat yhtiöt ovat seuraavat (toimijat voivat vaihtua myöhemmin):

- SMA Mineral Oy: kalkkilaivojen tuomien kalkkilastien purku ja siirto kuljettimella kalkkitehtaalle
- Havator Oy: satamanosturit, käyttää myös pressuhallia alueen länsireunalla
- Arctia Karhu Oy: hinaustoiminta
- Finnpilot: luotsitoiminta
- Maarakennus Alamäki: kuljetustoiminta
- J&J Kinnunen Oy: kuljetustoiminta
- Tapojärvi Oy: kuljetustoiminta
- TKH-Logistics: kemikaalikonttien kuljetustoiminta
- Prevent 360: satamapalvelut, laivojen kiinnitys ja irrotus, vartiointi sekä aluevalvonta
- Lassila & Tikanoja Oy: aluekunnossapito ja jätehuolto
- Caverion Oy: huoltotyöt
- Linjalaivayhtiöt: laivojen huoltotyöt

Lisäksi satama-alueella toimii Manga Oy:n nesteytetyn maakaasun varastosäiliö siihen liittyvine purku- ja lastauslaitteistoineen. Manga Oy vastaa oman toimintansa ympäristöluvasta. Manga Oy:n jätteet toimitetaan sataman jäteastioihin.

Edellä mainittujen toimintojen lisäksi satama-alueen läheisyydessä toimii SMA Mineral Oy:n kalkkitehdas ja Tornion Voima Oy:n voimalaitos. SMA Mineral Oy:lle kalkkia tuovat laivat saapuvat Outokumpu Stainless Oy:n ylläpitämään satamaan, jossa kalkkilasti puretaan ja siirretään kuljettimella satama-alueelta kalkkitehtaalle. Molemmat yritykset vastaavat itse omista ympäristöluvistaan ja jätehuollosta.

3.2 Sataman liikennemäärät, lastinkäsittely ja kuljetukset

Satama on avoinna liikenteelle 24/7/365. Satamatoimintoja harjoitetaan pääsääntöisesti aamu- ja iltavuorossa arkisin 7:00-24:00. Muina aikoina satamatoimintaa tehdään tarpeen mukaan. Vuonna 2017 satamassa kävi 486 alusta ja tavaraliikenteen määrä oli noin 3,0 milj. tonnia. Osalla aluksista on Trafin myöntämä vapautus jätteiden jättöpakosta. Nämä alukset jättävät jätteensä vain siihen satamaan, jonka kanssa niillä on tehty sopimus.

Sataman vientilasteista tärkeimpiä ovat teräs ja kromi. Tuonnin puolella merkittävimmät ovat kierrätysteräs, kalkkikivi, poltetu kalkki, koksi, ferronikkeli sekä propaani, joka korvautuu tulevana vuosina maakaasun tuonnilla Manga Oy:n terminaaliin. Liikennemäärän oletetaan pysyvän nykyisellä tasolla tai kasvavan maltillisesti.

Sataman operaattori Outokumpu Shipping Oy on hankkinut nosturitoiminnot alihankintana Havator Oy:ltä. Kaikki satama-alueella olevat nosturit (6 kpl) ovat mobiilinnostureita ja ne ajetaan omalla moottorilla aina laivalta toiselle.

Sataman määrältään suurin tuontimateriaali, kierrätysteräs, puretaan nosturilla pääosin suoraan autoihin (70 m³ dumpperiin). Alihankkija vastaa dumpperin lastauksesta Outokumpu Shipping Oy:n työnjohdon alaisuudessa. Kuljetuksesta vastaa aliurakoitsija oman työnjohtonsa valvonnassa. Kierrätysterästä ei varsinaisesti varastoida satamassa, mutta satunnaisesti laivojen yhtäaikaisuuden takia kierrätysteräs voidaan purkaa laiturille, josta se mahdollisimman nopeasti lastataan dumpperiin ja ajetaan sulaton raaka-aineiden terminaaliin.

Kalkkilaivat puretaan kahmarilla laivapaikalla 7 lastaussiilon kautta suoraan kalkkitehtaalte tai varastosiiloihin vievään hihnakuuljettimeen. Kalkkikiven vastaanottaa SMA Mineral Oy, joka omistaa purkauksessa käytettävän siilon sekä kuuljettimen.

Myös muut bulkkina tuotavat seos- ja raaka-aineet puretaan kahmareilla suoraan dumpperiin. Purun osalta vastuu laivasta on Outokumpu Shipping Oy:llä ja kuljetuksesta vastaa tehtaan aliurakoitsija. Koksi puretaan laivasta siilon kautta autoihin. Outokumpu Shipping Oy vastaa purusta siilon ja kuljetuksesta tehtaalte vastaa aliurakoitsija.

Vientiin menevistä materiaaleista ferrokromi ajetaan irtotavarana laivapaikan laiturille, josta se lastataan kahmarilla laivaan. Kyseinen laitur harjataan ennakkoon ja samalla varmistetaan, ettei lastiin joudu epäpuhtauksia. Lastauksen jälkeen laiturille jäänyt ferrokromi lakaistaan talteen ja palautetaan siirtolavalla takaisin tuotantoon. Lastaus kuuluu Outokumpu Shipping Oy:n vastuulle ja ajosta Outokumpu Chrome Oy:n varaston ja sataman välillä vastaa aliurakoitsija. Myös ulkopuoliseen metallintalteenottokäsittelyyn lähetettävät metallihilseet ajetaan irtotavarana laivapaikan laiturille, josta se lastataan laivaan.

Teräsrullat ajetaan tehtaan tuotantoyksiköistä satamaan. Kuumavalssaamolte ajetaan mustat kuumanauhat, joiden varasto on satamassa laivapaikan 6 taustalla. Mustat kuumanauhat siirretään lastattaessa varastosta laivan viereen ja nostetaan laivaan. Kylmävalssaamolte teräsrullat ajetaan suoraan niin sanotuille rampeille erikoislaveteilla. Rampeilta rullat nostetaan laivaan. Lastauksesta vastaa Outokumpu Shipping Oy ja kuljetuksesta tehtaan ja sataman välillä aliurakoitsija.

Konteja käsitellään vuositason tuonnissa ja viennissä noin 15 000 yksikköä. Konteissa tuodaan kierrätysterästä Outokumpu-konserniin kuuluvilta Hollannin ja Saksan tuotantolaitoksilta. Muu tuonnin konttiliikenne muodostuu ferronikkelin, molybdenin, granuleiden, tulenkestävien materiaalien (tiilet) sekä muiden tarveaineiden tuonnista. Purkaukset ja lastaukset konttien osalta hoitaa ja niistä vastaa Outokumpu Shipping Oy sekä kuljetukset tehtaalte ja tehtaalte hoitaa ja

niistä vastaa aliurakoitsija. Konteissa lähetetään myös metallipitoisia jätteitä ulkopuoliseen metallintalteenottokäsittelyyn.

Nestekaasu puretaan Neste Oy:n valvonnassa ja vastuulla erillisellä nestekaasun purkulaitteistolla kaasulaiturilla. Nesteytetyn maakaasun purkamisesta vastaa Manga Oy.

Satamassa on argonille ja fluorivetyhapolle omat aidatut alueet (IMO-kentät). IMO-kentällä 1 säilytetään vain fluorivetyhappokontteja ja kentällä 2 ja 3 vain argon kontteja. Outokumpu Shipping Oy vastaa kemikaalien siirrosta laivasta IMO-kentälle ja IMO-kentältä kuljetusfirman auton kyytiin, joka hoitaa kuljetukset tehtaalle ja vastaavasti tyhjänä tehtaalta palautuvien konttien purun autosta IMO-kentälle ja myöhemmin siirron IMO-kentältä laiturille laivaan lastausta varten. Outokumpu Shipping Oy päivittää järjestelmään varastotilanteen IMO-kenttien osalta. Järjestelmässä on kentällä varastoituna olevien konttien numerot ja tieto, onko kontti täysi vai tyhjä.

Outokumpu Shipping Oy:llä on toimintojaan varten käytössään pyöräkuormaaja, 4 kpl trukkeja ja 3 kpl Bobcat- koneita. Kontteja varten käytössä on lisäksi kurottaja ja mustien kuumanauhojen siirtoon ns. kelatrukki.

4. Röyttän sataman jätehuoltosuunnitelma

Röyttän sataman jätehuoltosuunnitelma sisältää sekä alusten että satamatoiminnan jätteet. Alukset käyttävät samoja satama-alueen jäteastioita, jotka ovat myös muiden satama-alueen toimijoiden käytössä. Satama-alueella toimivat ulkopuoliset yhtiöt veloitetaan noudattamaan Outokumpu Stainless Oy:n jätehuollon ohjeita.

Outokumpu Stainless Oy:llä on jätehuoltosopimus jätehuoltoyhtiön kanssa. Outokumpu Stainless Oy:n Tehdaspalveluiden rakennus- ja aluetöiden valvoja koordinoi koko tehdasalueen jätehuoltoa. Satamapäällikkö vastaa sataman jätteiden lajittelusta ja jätehuollon toimivuudesta omalla toimialueellaan sekä sataman jätehuoltosuunnitelman täytäntöönpanosta. Jätehuoltoyritys kirjaa noutamansa jätemäärät ja laadut. Tehdyn kirjanpidon mukaisesti Röyttän satama ilmoittaa kalenterivuoden aikana kerätyt jätemäärät ja laadut lupaviranomaiselle sähköisen järjestelmän kautta aina seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä.

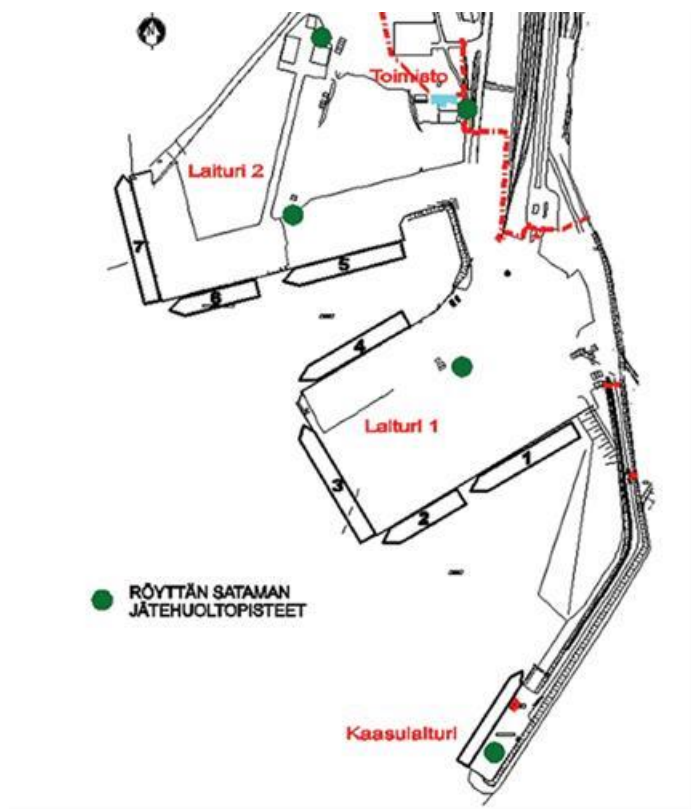
Satamapäällikkö kouluttaa ja tiedottaa satamassa työskentelevää omaa ja ulkopuolisten yhtiöiden henkilökuntaa jätehuoltoon liittyvissä asioissa erikseen järjestettävissä koulutuksissa ja kokouksissa. Lastin käsittelyä hoitava Outokumpu Shipping Oy välittää tiedot satamaa käyttäville aluksille. Satamakäsikirjassa, jonka meklari antaa satamaan saapuville aluksille, on ohjeistettu jätehuolto ja jätteiden lajittelupisteet. Tarvittaessa aluksen henkilökuntaa opastetaan jätteidenlajittelussa.

Sataman jätehuoltomenettelyt sisältyvät sertifioituun ISO 14 001:2015 ja ISO 9001:2015-standardien mukaiseen ympäristö- ja laatutoimintajärjestelmään, jonka pohjalta toimintaa jatkuvasti

seurataan ja kehitetään. Yhtenä toiminnan keittämisen lähtökohtana on asiakkailta saatu palaute sekä kehittämis ehdotukset.

4.1 Jätteiden keräyspisteet ja jäteastiat

Sataman toiminnassa syntyviä tavanomaisia ja vaarallisia jätteitä kerätään viidessä eri keräyspisteessä. Jätehuoltopisteet on esitetty kuvassa 2.

Kuva 2. Jätehuoltopisteiden sijainti

Jätteet lajitellaan satama-alueella ja muualla tehdasalueella kuvan 3 mukaisesti. Satamalahden alueella 1 ja 2 tavanomaisten jätteiden jäteastiat on sijoitettu kontteihin. Vaarallisia jätteitä kerätään satamalahden alueella 1 ja 2 sekä kaasulaiturilla. Myös vaarallisten jätteiden keräysastiat sijaitsevat konteissa. Liitteessä 1 kuvat jäteasteista.

METALLIEN JA JÄTTEIDEN LAJITTELUOHJE		
METALLIT, sininen väri		
• Ruostumaton kiertoromu • Haponkestävä kiertoromu • Musta romu • Muut metalliromut (alumiini, kupari, messinki, pronssi yms.) → Eri metalliromut omiin astioihinsa		
VAARALLISET JÄTTEET, punainen väri		
• Voiteluöljy • Öljyvesiseokset • Liuotinjätteet • Kiinteät ja pastamaiset öljyiset jätteet • Maalit, painovärit, lakat, vernissat, liimat ja vahat • Jäähdytinnesteet • Kytkin- ja jarrunesteet • Hapot • Emäkset • Romuakut • Paristojäte • Elohopeapurkauslamput ja loisteputket • Aerosolipullot → Kaikki em. ongelmajätteet omiin kierrätysastioihinsa		
ENERGIAJAE, oranssi väri		
• Muovit (ei PVC) • Likaiset pahvit ja paperit • Muovitetut pahvit • Styroksi • Paperipyyhkeet • Muoviset kypärät • Suursäkit		
PUUJÄTE, keltainen väri		
• Polttopuiksi kelpaava kyllästämätön puujäte vaihtolavoille		
KIERRÄTYSPAPERI JA -PAHVI, vihreä väri		
• Ruskea kuitu: pahvit, kartongit ja voimapaperit pahvihäkkiin • Konttoripaperit niitteineen, lehdet, mainokset, kirjekuoret (myös ikkunalliset), kirjat kansineen ja konttoripahvit (mm. lehtiöiden taustat), vihreisiin kierrätysastioihin • Älä laita kierrätysastioihin: märkää tai likaista paperia, pehmopaperia, alumiinipaperia, ruskeita paperikasseja, kartonkitölkkejä ym. pakkauksia ja muita papereille vieraita aineita		
KAATOPAIIKAJÄTE, harmaa väri		
• Ei ongelmajätteitä • Ei metalleja • Ei puuta • Ei paperia eikä pahvia		
BIOJÄTE, ruskea väri		
• Elintarvikkeet • Suodatinpussit poroineen • Talouspaperit ja paperiset lautasliinat • Muut kompostoituvat jätteet		
Lisätietoja jätteen lajittelusta löytyy ympäristöjärjestelmästä!		

Kuva 3. Tornion tehtaiden jätteenlajitteluohje

Taulukossa 1 on esitetty sataman jätehuoltopisteissä kerättävät jätejakeet.

Taulukko 1. Keräyspisteistä kerättävät jätejakeet.

Jätejakee	Kaasulaituri	Laituri 1	Laituri 2	Satama-toimisto
Tavanomaiset jätteet				
Biojäte, 240 l (kpl)		1	1	1
Keräyslasi, 240 l (kpl)		1	1	
Keräysmetalli, 240 l (kpl)		1	1	
Energiajakee, 660 l (kpl)		4	4	3
Keräyspahvi, 660 l (kpl)		1	1	1
Keräyspaperi, 660 l (kpl)		1	1	1
Kaatopaikkajäte, pikakontti 8 m ³	1			
Kaatopaikkajäte, 240 l (kpl)				1
Vaaralliset jätteet				
Kiinteä öljyinen jäte, 660 l (kpl)	1	1	1	
Aerosolijäte, 240 l (kpl)	1	1	1	
Maalijäte, 660 l (kpl)	1	1	1	
Lyijyakut, 550l akkulaatikko (kpl)	1	1	1	
Jäteöljy, 1000 l nestekontti (kpl)	1	1	1	
Liuotinjäte, 1000 l nestekontti (kpl)	1	1	1	
Loisteputket, pystymalli HD-laatikko (kpl)	1	1	1	
Sähkö- ja elektroniikkaaromu, 660 l (kpl)	1	1	1	
Paristöjäte (kpl)	1	1	1	

Yllä olevan taulukon lisäksi kansainväliselle ruokajätteelle on besthallissa 6 keräysastia.

Jätteiden keräysastiat tyhjennetään kaksi kertaa viikossa, mikä on riittävää vastaanottamaan aluksista tulevat nykyiset jätemäärät. Keräilyastioiden täyttöastetta ja lajittelua seurataan silmämääräisesti ja tyhjennyskertoja lisätään tarvittaessa jätemäärien kasvaessa.

Mikäli jätteiden keräysastioissa tai lajittelussa havaitaan puutteita voi siitä ilmoittaa Outokumpu Shipping Oy:n meklarille tai työnjohtajalle, jotka ilmoittavat puutteista edelleen satamapäällikölle. Satamapäällikkö kiertää vähintään kerran kuukaudessa jätteiden keräyspisteet ja raportoi jätehuoltoyhtiölle sekä sopimuksesta vastaavalle henkilölle mahdollisista puutteista.

4.2 Alusjätteet

Voimassa olevien säännösten mukaan Suomen alueella olevaan satamaan saapuvan aluksen on ennen lähtöään jätettävä satamassa oleviin jätteiden vastaanottolaitteisiin kaikki aluksesta peräisin olevat jätteet ja lastijätteet, joita ei MARPOL -yleissopimuksen ja vuoden 1992 Helsingin sopimuksen mukaan saa päästää Itämeren alueella mereen.

Laivan saavuttua ensimmäistä kertaa Röyttän satamaan Outokumpu Shipping Oy:n meklari antaa satamakäsikirjan, jossa on kirjallinen ohje jätteiden vastaanottomenettelystä. Ohje sisältää jätteidenkeräyspistekartan ja englanninkielisen lajitteluohjeen. Vastaanotettujen jätteiden määrää seurataan laivakohtaisesti vain öljyisten pilssivesien osalta. Pilssivesien määrä mitataan pilssivesiä vastaanotettaessa ja merkitään kuljetusasiakirjaan. Satamassa ei ole jätteen esikäsittelylaitteita eikä –prosesseja.

Satamaan saapuvan aluksen päällikön tai hänen valtuuttaman henkilön on annettava satamavalvontaan alusjätteitä ja lastijäämiä koskeva ilmoitus Liikenneviraston ja Tullin ylläpitämän Portnet – järjestelmään vähintään 24 tuntia ennen satamaan saapumista tai välittömästi edellisestä satamasta lähdettäessä, jos matka-aika on alle 24 tuntia.

4.2.1 Jäteöljy

Jäteöljyjen osalta alukset ilmoittavat laivanselvitykselle etukäteen (24 tuntia ennen jätteen jättämisaikakohtaa), satamassa oloaikana jättämänsä öljymäärän. Outokumpu Stainless Oy:llä on sopimus jäteöljyn vastaanotosta, kuljetuksesta ja käsittelystä jätehuoltoyhtiön kanssa. Jäteöljyn osalta aluskohtainen maksu on 0,25€/ntr tämän hetken hinnastossa. Aluksilta peritään aina tämä maksu, jättivätpä ne jätettä tai eivät. Poikkeuksen tästä muodostavat kuitenkin alukset, jotka ovat solmineet erillisen sopimuksen jätteidensä vastaanottamisesta ja ilmoittamisesta. Nämä alukset jättävät jätteensä sopimuksessa mainittuun satamaan, eivätkä maksa Röyttän satamassa alusjätemaksua.

4.2.2 Pilssivedet

Saapuvat laivat ilmoittavat laivanselvitykseen vähintään 24 tuntia ennen saapumista jätettävän pilssiveden määrän. Laivanselvitys tilaa pilssiveden noudon jätehuoltoyhtiöltä, joka hoitaa pumppauksen laivasta suoraan takkiautoon ja jatkokäsittelyn. Kaasutankkereiden osalta käytetään pilssiveden vastaanottoon sataman säiliötä, koska auto ei voi olla laiturilla turvallisuussyistä tankkerin purun yhteydessä. Jätehuoltoyhtiö hoitaa säiliön tyhjennyksen välittömästi, kun tankkeri on lähtenyt kaasulaiturista.

4.2.3 Ruokajäte

Satamaan saapuvat laivat, jotka tulevat EU:n ulkopuolelta, ilmoittavat etukäteen satamaan jätettävän ruokajätteen määrän. Ilmoitus laivoilta hoidetaan laivan agentin kautta satamaan. Satamassa laivameklarit välittävät tiedon edelleen ahtausliikkeen

työnjohdolle, joka toimittaa laivaan tarvittavan määrän ruokajätteen vastaanottoon tarkoitettuja ruokajätepusseja. Laivan henkilökunta täyttää jätepussit ja toimittaa ne ainoastaan niille varattuihin astioihin. Ahtausliikkeen työnjohto valvoo, että toiminta on laivan puolelta toimintaohjeen mukaista. Ruokajätteen keräilyn ja käsittelyn hoitaa sataman kanssa jätehuoltosopimuksen tehnyt jätehuoltoyhtiö. Laivan agentti ilmoittaa ruokajätteen määrän ja kuittaa siirtoasiakirjan. Jätehuoltoyhtiön työnjohto tallentaa siirtoasiakirjan. Asiakirjojen säilytysaika on kaksi vuotta.

4.2.4 Muut jätteet

Sataman laitureilla on jätteiden keräyspisteet, joissa kerättävät jätteet on esitetty kappaleessa 4.1. Röyttän sataman jätehuoltoa hoitava jätehuoltoyhtiö hoitaa noutovälien mukaiset keräyspisteiden tyhjennykset ja jatkokäsittelyt. Kaatopaikkajäte kuljetaan Tornion kaupungin kaatopaikalle. Vaaralliset jätteet kerätään pääsääntöisesti punaisiin keräysastioihin, joissa on teksti mitä astiaan kerätään. Mikäli poikkeustilanteessa vaarallisen jätteen keräyksen ei käytetä jätehuoltoyhtiön keräysastiaa, tulee tähän tarkoitukseen valita ehjä ja ko. jätteen kuljetukseen (UN-) hyväksytty astia ja siihen on merkittävä selvästi, mitä jätettä astia sisältää. Aluskohtainen satamataksa on 0,05 €/ntr. Aluksilta peritään aina tämä maksu, jättivätpä ne jätettä tai eivät. Poikkeuksen tästä muodostavat kuitenkin alukset, jotka ovat solmineet erillisen sopimuksen jätteidensä vastaanottamisesta ja ilmoittamisesta. Nämä alukset jättävät jätteensä sopimuksessa mainittuun satamaan, eivätkä maksa Röyttän satamassa alusjätemaksua.

4.2.5 Lastijäte

Lastijätteellä tarkoitetaan esimerkiksi lastin tuentapuita, kuormalavoja, pakkauksia, rautalankaa, hihnoja jne. Lastijätteet toimitetaan laitureiden keräyspisteisiin, mikäli määrä on vähäinen. Suuremmille lastijättemäärille tilataan vaihtolava. Vaihtolavat tyhjennetään Tornion kaupungin kaatopaikalle ja puhdas puu viedään poltettavaksi Tornion Voima Oy:n voimalaitokselle.

4.2.6 Lastijäämät

Lastijäämille ei ole kiinteää keräyspistettä. Satamalaiturin siivouksesta kerätyt harjausjätteet kerätään vaihtolavaan, joka tyhjennetään jätteen Outokumpu Stainless Oy:n tehdaskaatopaikalle.

4.2.7 Ruumien pesuvedet

Satamassa vettä käytetään lähinnä laivojen ruumien pesuun. Ruumien pesuvedet viedään jätehuoltoyhtiön säiliöautolla Outokumpu Stainless Oy:n Hietainpään jätealueen vesienkeräilyaltaaseen. Tämä menettelytapa on ollut käytössä noin kaksi vuotta. Keräilyaltaasta vedet johdetaan reaktiivisen puhdistamon kautta P3-prosessivesialtaalle.

Hietainpään keräilyaltaan vedenlaatua seurataan säännöllisesti ja pesuvesien vaikutus näkyy ajoittain juuri määritysrajan ylittävänä öljypitoisuuksina. Allas on varustettu imevillä öljynkeräyspuomeilla.

4.3 Jätejakeet, joille Röyttän satamassa ei ole omaa vastaanottojärjestelmää

Seuraavan listan jätejakeille joko Röyttän sataman tai aluksen asiamies tilaa aluksen pyynnöstä noudon ja käsittelyn Röyttän sataman jätehuoltoa hoitavalta jätehuoltoyhtiöltä. Koska jokainen tapaus on erilainen, ei näille ole kiinteää hintaa. Näitä jätejakeita ovat:

- käymälävedet
- pakokaasujen puhdistusjätteet

Kustannukset, joita palvelusta syntyy, laskutetaan alukselta. Röyttän satamalle aiheutuneet kustannukset laskutetaan aiheutuneiden kustannusten mukaisesti.

4.3 Röyttän sataman oman toiminnan jätteet

Röyttän sataman omaa toimintaa ovat hallinnon toiminta, toimisto toiminnot, aluekunnossapito ja satamakenttien siivous.

Näistä toiminnoista syntyy erilaisia jätejakeita. Omasta toiminnasta syntyvät jätteet lajitellaan jätteiden lajitteluohjeen mukaisesti. Satamalla on omalle toiminnalle jätepiisteet satamakonttorin yhteydessä ja tarvittaessa käytetään satamalaitureilla olevia jäteastioita.

Tietosuoja-jätteet kerätään satamakonttorissa olevaan tietosuojapaperijäteastiaan, joka tyhjennetään satamassa toimivan jätehuoltoyhtiön toimesta.

Hiekanerotuskaivojen tyhjennysjäte, hiekoitushiekka ja satama-alueen siivouksesta kerätyt jätteet loppusijoitetaan Outokumpu Stainless Oy:n Hietainpään kaatopaikalle.

5. Maksujärjestelmä

Aluksista peräisin olevien öljypitoisten jätteiden ja kiinteiden jätteiden vastaanottamisesta peritään maksu jokaiselta aluskäynniltä riippumatta siitä, jättääkö alus satamaan jätteitä vai ei.

Poikkeuksen maksujärjestelmään luovat ne alukset, jotka ovat solmineet erillisen sopimuksen jätteidensä vastaanottamisesta ja ilmoittamisesta. Nämä alukset jättävät jätteensä sopimuksessa mainittuun satamaan, eivätkä maksa Röyttän satamassa alusjätemaksua. Tällaisen sopimisen

poikkeuslupia myöntää ja hallinnoi Suomessa Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi. Poikkeusluvasta on ilmoitettava erikseen Röyttän satamalle.

6. Jätehuollon kehittäminen

Jos aluksen henkilökunta huomaa jätteitä jättäessään puutteita tai kehitettävää Röyttän sataman vastaanottolaitteissa, voivat he ottaa yhteyttä Röyttän sataman henkilökuntaan. Vaihtoehtoisesti voi asian ilmoittaa aluksen asiamiehelle, joka välittää tiedon alukselta satamalle.

Satamassa toimiva jätehuolto-yhtiö on velvollinen ilmoittamaan satamalle puutteista, vaaratilanteista tai kehitysehdotuksista tällaisen havaitessaan.

Satama seuraa jätteiden määriä vastaanottopisteissä ja vastaa siitä, että vastaanottokapasiteetti on riittävä.

7. Kuvaus jätteiden toimittamisesta eteenpäin

Jätesäiliöiden ja –astioiden tyhjennyksestä vastaa alueella toimiva jätehuolto-yhtiö.

Sataman jätehuoltojärjestelmän kautta jätteitä toimitetaan alla olevan taulukon 2 mukaisesti.

Taulukko 2. Sataman jätemäärät v.2017

2017	Jätelaji	Määrä	Yks.	EWK - koodi	Vaara- ominaisuus	Käsittelytapa	Vastaanottaja
Kierrätys ja uudelleenkäyttö	Biojäte	3,90	tn	200108		R03B Orgaanisen jätteen kompostointi	Jätekeskus Jäkälä, TORNIO
	Hyvitys lyijyakkujätteestä	1,33	tn	160601	HP 8	R13B Jätteiden varastointi ennen kierrätystä	Lassila & Tikanoja Oyj, KELLO
	Jarru- ja jäähdynnestejäte	0,03	tn	160113	HP 5	R13B Jätteiden varastointi ennen kierrätystä	Lassila & Tikanoja Oyj, KELLO
	Keräyslasi	0,67	tn	200102		R05A Epäorgaanisen jätteen kierrätys ja valmistelu	Jätekeskus Jäkälä, TORNIO
	Keräysmetalli	0,13	tn	200140		R13B Jätteiden varastointi ennen kierrätystä	Jätekeskus Jäkälä, TORNIO
	Keräysmetalli	0,13	tn	200140		R13B Jätteiden varastointi ennen kierrätystä	Lassila & Tikanoja Oyj, TORNIO
	Käytetty voiteluöljy vesipitoisuus alle 10 % neste	0,25	tn	130205	HP 5	R13B Jätteiden varastointi ennen kierrätystä	Lassila & Tikanoja Oyj, KELLO
	Laivaöljyjäte neste	999,96	tn	130701	HP 5	R13B Jätteiden varastointi ennen kierrätystä	Lassila & Tikanoja Oyj, KELLO
	Loisteputket	0,16	tn	200121	HP 13	R13B Jätteiden varastointi ennen kierrätystä	Lassila & Tikanoja Oyj, KELLO
	Sekalainen SE-jäte	0,64	tn	200136	HP 13	R13B Jätteiden varastointi ennen kierrätystä	Lassila & Tikanoja Oyj, KELLO
Loppukäsittely	Aerosolijäte kiinteä	0,06	tn	160504	HP 3	D15 Varastointi ennen loppukäsittelyä	Lassila & Tikanoja Oyj, KELLO
	Kaatopaikkajäte	66,76	tn	200301		D01 Kaatopaikkasijoitus	Jätekeskus Jäkälä, TORNIO
	Maalijäte kiinteä	4,77	tn	080111	HP 5	D15 Varastointi ennen loppukäsittelyä	Lassila & Tikanoja Oyj, KELLO
	Orgaaninen jäte kiinteä	0,40	tn	080111	HP 5	D15 Varastointi ennen loppukäsittelyä	Lassila & Tikanoja Oyj, KELLO
	Orgaaninen jäte pasta	0,03	tn	140603	HP 3	D15 Varastointi ennen loppukäsittelyä	Lassila & Tikanoja Oyj, KELLO
	Öljyinen jäte pasta / kiinteä	7,55	tn	160708	HP 5	D15 Varastointi ennen loppukäsittelyä	Lassila & Tikanoja Oyj, KELLO
	Öljyinen jäte pasta / kiinteä	4,90	tn	160708	HP 5	D15 Varastointi ennen loppukäsittelyä	Savatero Oy, ROVANIEMI
	Öljyvesiseos jäte neste	0,18	tn	130208	HP 5	D15 Varastointi ennen loppukäsittelyä	Lassila & Tikanoja Oyj, KELLO
	Öljyvesiseos jäte neste	0,18	tn	130208	HP 5	D15 Varastointi ennen loppukäsittelyä	Lassila & Tikanoja Oyj, KELLO
Muu hyödyntäminen	Energiajäte	15,52	tn	150106		R13A Jätteiden varastointi ennen hyödyntämistä	Lassila & Tikanoja Oyj, TORNIO
	Energiajäte	0,76	tn	150106		R12A Jäteperäisen polttoaineen valmistus	Jätekeskus Jäkälä, TORNIO
	Liutiinjäte halogeeniton neste	0,18	tn	140603	HP 3	R13A Jätteiden varastointi ennen hyödyntämistä	Lassila & Tikanoja Oyj, KELLO
	yht.	1108,30	tn				

8. Raportointi

Jätehuoltoyritys raportoi vastaanottamansa jätemäärät jätelajeittain. Röyttän sataman raportoi nämä viranomaisten käyttämän sähköisen palvelun kautta ympäristöviranomaiselle

9. Yhteystiedot

Satamanpitäjän yhteystiedot:

Outokumpu Stainless Oy

Röyttän satama

94590 Tornio

Y-tunnus: 0823315-9

Satamapäällikkö:

Pekka Harjuoja

puhelin: +358 40 717 6028

e-mail: pekka.harjuoja@outokumpu.com

Laivanselvitys, Outokumpu Shipping Oy – Agency department

Puhelin(24/7):

+358-16-454510 Esa Anttila

+358-16-454511 Katri Juutinen

+358-16-454512 Petteri Kauranen

+358-16-454520 Niko Nalli

Telefax +358-16-454513

e-mail: agency.tornio@outokumpu.com

LIITE 1

Laitureilla 1 ja 2 Tavanomaisten jätteiden jäteastiat sijaitsevat konttien sisällä.

Jätteiden joukkoon ei saa laittaa hätämerkinantovälineitä.

Astioissa on merkinnät englanniksi, suomeksi ja venäjäksi.

Laitureilla 1 ja 2 vaaralliset jätteet kerätään kontteihin, joissa on vuotokaukalo, mahdollisten vuotojen talteen saamiseksi.

Kaasulaituri:

Kaasulaiturilla kaatopaikkajätettä varten on 8m³:n pikakontti.

Kaasulaiturilla vaaralliset jätteet kerätään kontissa oleviin astioihin.

Satamakonttori:

Satamakonttorin jätteiden keräyspiste.

